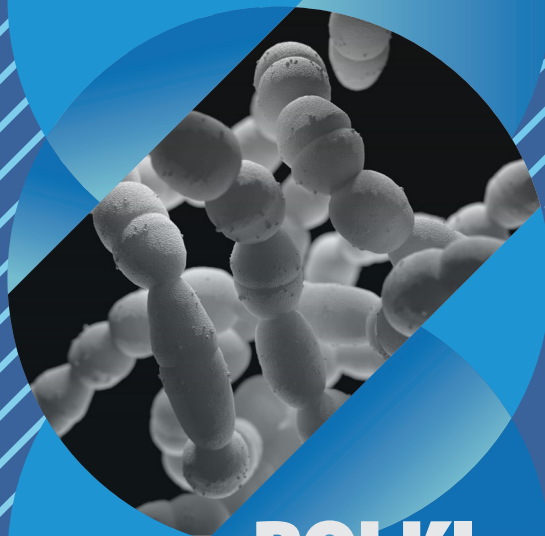

POLSKA ZDROWO ODDYCHA
SOJUSZ NA RZECZ ZWALCZANIA
CHOROBY ZAKAŻNYCH
UKŁADU ODDECHOWEGO

POLKI I POLACY, A ZAPALENIA PŁUC I PNEMOKOKI

OBS

OŚRODEK BADAŃ
SOCJOMEDYCZYNYCH

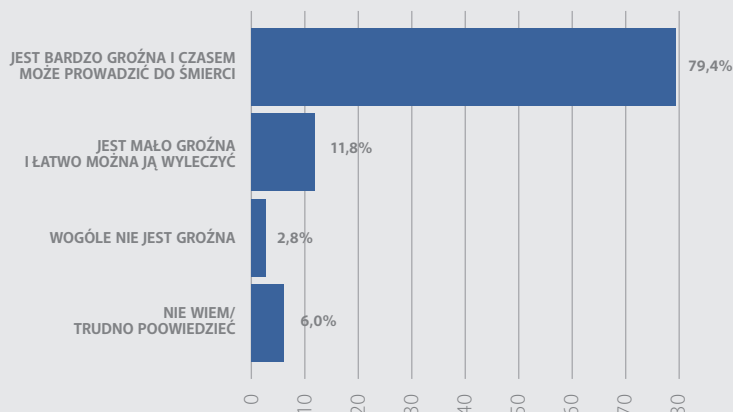
Instytut Praw Pacjenta
i Edukacji Zdrowotnej

Instytut Praw Pacjenta i Edukacji Zdrowotnej, we współpracy z Ośrodkiem Badań Socjomedycznych prof. Tomasza Sobierajskiego, zrealizował badanie „Polki i Polacy, a zapalenia płuc i pneumokoki”, który rzuca światło na postawy zdrowotne oraz wiedzę Polek i Polaków na temat zapalenia płuc i pneumokoków. Badanie miało na celu zrozumienie poziomu świadomości społeczeństwa na temat tych zagrożeń, wiedzy na temat *Streptococcus pneumoniae* - bakterii najczęściej wywołujących tę chorobę oraz podejścia do profilaktyki i szczepień.*

WIEDZA NA TEMAT ZAPALENIA PŁUC

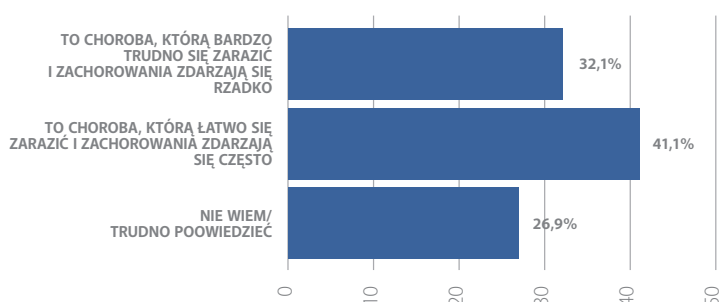
- 79,4% badanych osób uważa zapalenie płuc za bardzo groźną chorobę, która może prowadzić do śmierci.
- Tylko 14,6% osób uważa, że zapalenie płuc nie jest szczególnie groźne.

Czy Pana/Pani zdaniem zapalenie płuc to choroba, która:

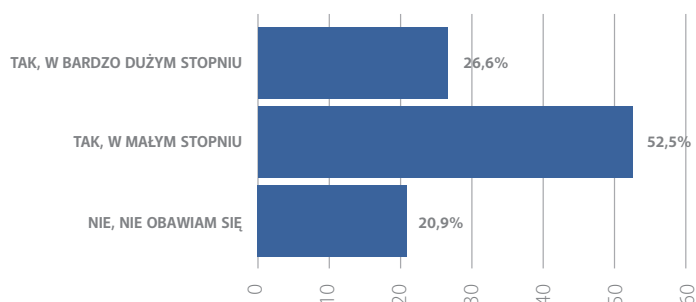

DROGA ZAKAŻENIA I OBAWY

Czy Pana/Pani zdaniem zapalenie płuc:

Czy zapalenie płuc to choroba, której się Pani/Pan obawia?

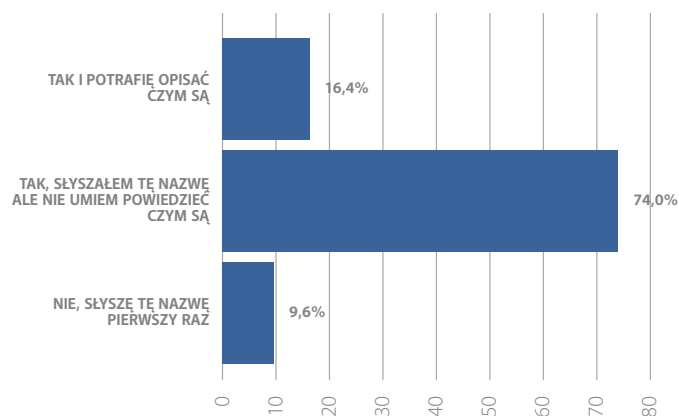

- 41,1% badanych uważa, że zapalenie płuc jest łatwo przenoszone, a zachorowania są częste.
- 26,9% nie jest pewnych, jak łatwo można się zarazić.
- 52,5% obawia się zapalenia płuc, ale w niewielkim stopniu.
- 26,6% badanych wyraża silny lęk przed tą chorobą.

WIEDZA NA TEMAT PNEUMOKOKÓW

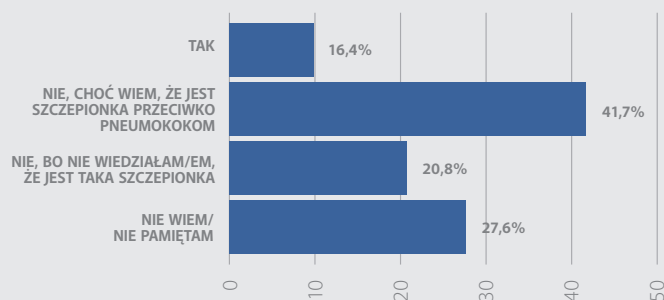
- 74% osób słyszało o pneumokokach, ale nie potrafi powiedzieć, czym one są.
- Tylko 16,4% badanych wie, czym są pneumokoki i potrafi je opisać.
- 9,6% osób nigdy nie słyszało o pneumokokach.

Czy kiedykolwiek słyszała Pani/słyszał Pan o pneumokokach?

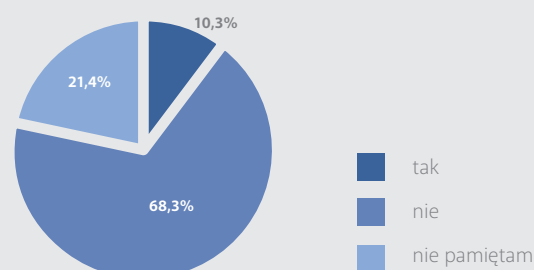
WIEDZA NA TEMAT SZCZEPIEŃ PRZECIWO PNEUMOKOKOM

Czy jest Pan/Pani zaszczepiona/zaszczepiony przeciwko pneumokokom?

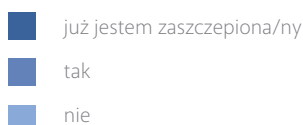
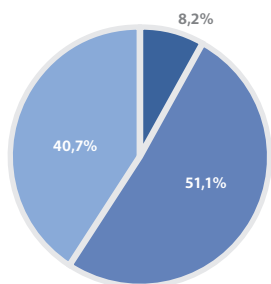
- 9,9% osób zadeklarowało, że jest zaszczepionych przeciwko pneumokokom.
- 41,7% osób nie jest zaszczepiona, mimo że wiedzą o istnieniu szczepionki.
- 20,8%*nie zaszczepiło się, bo nie wiedziało, że taka szczepionka istnieje.
- 10,3% osób otrzymało zalecenie szczepienia od lekarza.

Czy lekarz/lekarka kiedykolwiek zalecał/zalecała Pani/Panu zaszczepienie się przeciwko pneumokokom?

Tylko w przypadku co dziesiątej badanej osoby (10,3%) lekarka/lekarz zalecił/zaleciła szczepienia przeciwko pneumokokom.

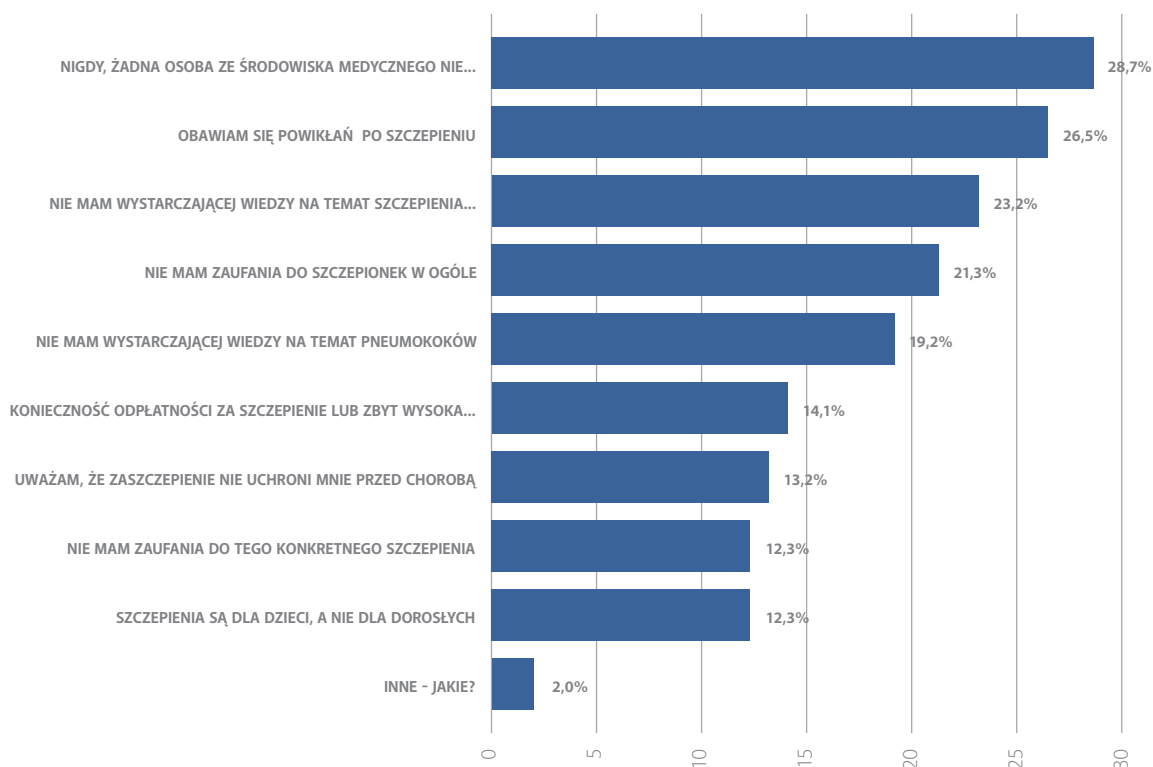
POSTAWY DOTYCZĄCE SZCZEPIEŃ

Pneumokokowe zapalenie płuc wywołane jest przez bakterie i ma bardzo gwałtowny przebieg. Osoby chorujące na pneumokokowe zapalenie płuc często trafiają do szpitala, a jedna na dwadzieścia osób umiera z powodu tej choroby. Ryzyko zachorowania na tę chorobę

- 51,1% osób po uzyskaniu informacji o pneumokokach deklaruje chęć zaszczepienia.
- 40,7% osób nadal nie chce się szczepić, mimo posiadanej wiedzy.

Zaznaczyła/zaznaczył Pani/Pan, że nie zdecydowała/by zdecydowałby się na szczepienie przeciwko pneumokokom. Proszę wskazać który z poniższych powodów ma wpływ na tę decyzję:

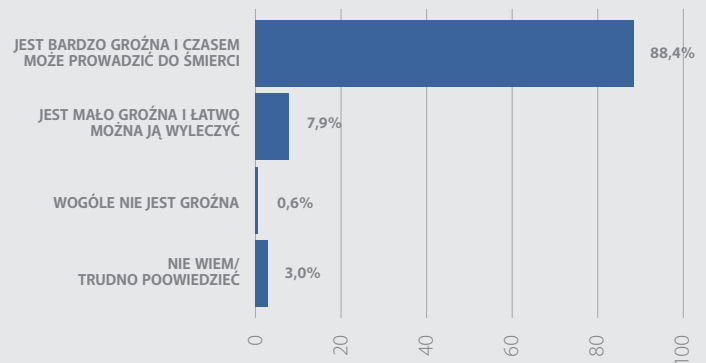

* Badanie przeprowadzone przez prof. Tomasza Sobierajskiego z Ośrodka Badań Socjomedycznych Instytutu Stosowanych Nauk Społecznych Uniwersytetu Warszawskiego na zlecenie Instytutu Praw Pacjenta i Edukacji Zdrowotnej. Badanie zrealizowano za pomocą techniki CAWI w paradygmacie badań ilościowych, przy wykorzystaniu panelu badawczego SW Research, w sierpniu 2024 roku, na reprezentatywnej próbie dorosłych Polek i Polaków liczącej 1000 osób.

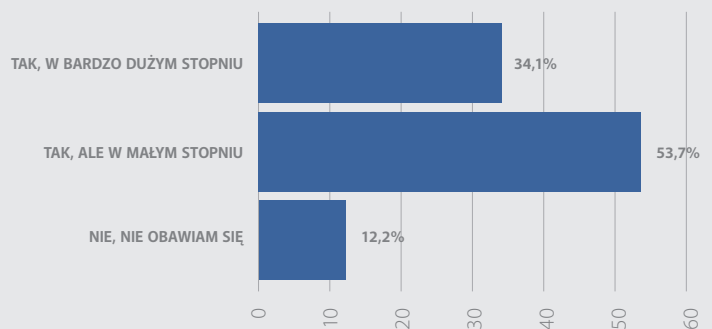
WIEDZA NA TEMAT ZAPALEŃ PŁUC (OSOBY 65+)

Czy Pana/Pani zdaniem zapalenie płuc to choroba, która:

- 88,4% respondentów uważa, że zapalenie płuc to bardzo groźna choroba, która czasem może prowadzić do śmierci. To odsetek wyraźnie wyższy niż w innych grupach wiekowych, co wskazuje na większą świadomość zagrożenia płynącego z tej choroby wśród starszych osób.

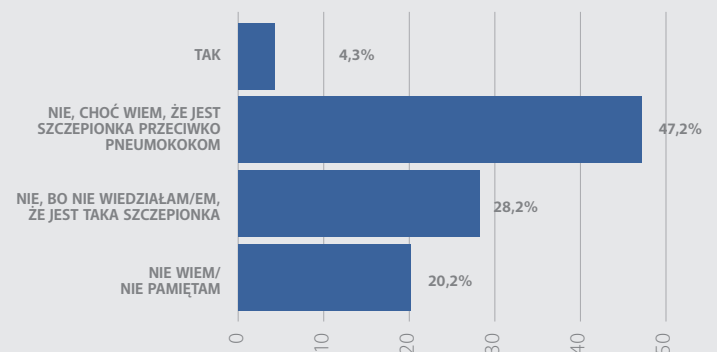
Czy zapalenie płuc to choroba, której się Pani/Pan obawia? (65+)

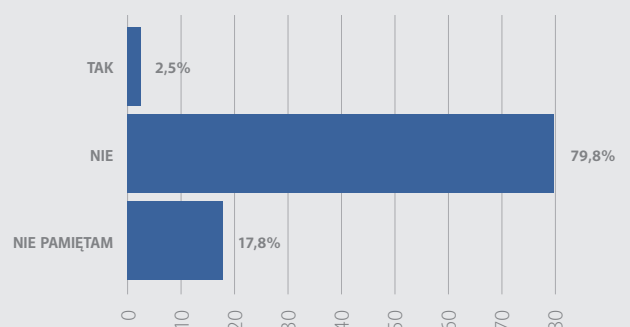
WIEDZA NA TEMAT SZCZEPIEŃ PRZECIWO PNEUMOKOKOM (OSOBY 65+)

- w grupie 65+ tylko 7,1% osób jest zaszczepionych przeciwko pneumokokom.
- aż 28,2% osób w tej grupie nie wiedziało, że istnieje taka szczepionka,
- jedynie 3,8% badanych osób w wieku 65+ miało zalecenie od lekarza, aby się zaszczepić.

Czy jest Pan/Pani zaszczepiona/zaszczepiony przeciwko pneumokokom?

Czy lekarz/lekarka kiedykolwiek zalecał/zalecała Pani/Panu zaszczepienie się przeciwko pneumokokom? (65+)

„Wyniki badania sugerują, że świadomość na temat pneumokoków w społeczeństwie jest ograniczona. Pomimo że trzy czwarte respondentów słyszało nazwę „pneumokoki”, tylko 16% potrafiło dokładnie opisać, czym one są. Brak wiedzy na temat tego patogenu przekłada się bezpośrednio na niski poziom zaszczepienia – co piąta osoba nie wiedziała o istnieniu szczepionki przeciwko pneumokokom, a co czwarta nie jest w stanie przypomnieć sobie, czy była zaszczepiona. To kolejny dowód na to, jak ważna jest edukacja zdrowotna.

Edukacja zdrowotna powinna stać się priorytetem w działaniach profilaktycznych. Konieczne jest zwiększenie świadomości na temat pneumokoków i korzyści wynikających ze szczepień, szczególnie w grupach wysokiego ryzyka. Lekarze i pracownicy służby zdrowia powinni regularnie informować pacjentów o możliwości zaszczepienia się i wyjaśniać, jakie korzyści zdrowotne może to przynieść. Warto również zastanowić się nad wprowadzeniem mechanizmów motywacyjnych, które zachęcą pacjentów do skorzystania z dostępnych szczepień, np. poprzez refundację kosztów szczepień dla osób z grup ryzyka.”

prof. UW, dr hab. n. med. i n. o zdr. **TOMASZ SOBIERAJSKI**,
kierownik Ośrodka Badań Socjomedycznych Instytutu Stosowanych Nauk Społecznych
na Uniwersytecie Warszawskim

„Dane te pokazują, że osoby starsze są z jednej strony znacznie bardziej świadome zagrożenia zapaleniem płuc niż młodsze pokolenia, jednakże pomimo tego, mają one zaskakująco niską świadomość możliwych działań profilaktycznych. Co więcej, brak zaleceń od lekarzy oraz niska świadomość istnienia pneumokoków i szczepień przeciw nim wśród seniorów to sygnał, że potrzebujemy intensywniejszych działań edukacyjnych i bardziej zdecydowanych rekomendacji medycznych. Starzenie się populacji wymaga od nas systematycznego i skoordynowanego podejścia do profilaktyki, w którym kluczową rolę powinni odegrać lekarze i pielęgniarki, edukując i motywując do profilaktyki i zapobiegania poważnym komplikacjom zdrowotnym związanym z chorobami zakaźnymi, takimi jak zapalenie płuc.”

KS DR ARKADIUSZ NOWAK,
prezes Instytutu Praw Pacjenta i Edukacji Zdrowotnej, przewodniczący Rady Organizacji Pacjentów przy MZ

„Przeprowadzone badania pokazują, że świadomość społeczeństwa na temat zapalenia płuc i ryzyka związanego z pneumokokami jest niewystarczająca. Choć aż 41,1% respondentów zdaje sobie sprawę, że zapalenie płuc jest łatwo przenoszone i często występuje, to wciąż 26,9% osób nie ma pewności, jak dochodzi do zakażenia. Ten brak wiedzy może prowadzić do bagatelizowania profilaktyki, a w konsekwencji – do poważnych zachorowań.

Co więcej, mimo że ponad połowa badanych (52,5%) obawia się zapalenia płuc, te obawy nie są na tyle silne, by mobilizować do zdecydowanego działania, jakim jest szczepienie. Jedynie 26,6% badanych odczuwa silny lęk przed tą chorobą, co może sugerować, że część społeczeństwa nie dostrzega powagi zagrożenia. Tymczasem zapalenie płuc, wywołane bardzo często pneumokokami, stanowi poważne ryzyko, zwłaszcza dla osób starszych oraz zmagających się z przewlekłymi chorobami, takimi jak cukrzyca, POCHP czy choroby serca.

Aby skutecznie walczyć z zapaleniem płuc, kluczowa jest edukacja i szerzenie wiedzy na temat profilaktyki. Zrozumienie, jak łatwo dochodzi do zakażenia, oraz świadomość, jak groźne mogą być jego skutki, mogą znacząco wpłynąć na postawy prozdrowotne i zwiększyć liczbę osób decydujących się na ochronę przed pneumokokami.”

IGOR GRZESIAK,
wiceprezes Instytutu Praw Pacjenta i Edukacji Zdrowotnej, Sojusz Polska Zdrowo Oddycha